

Ufitziu limba sarda - Comune de BÀNARI
Operadore Mauro Piredda - Santandria 2021

ÀERE
in birde sa versione iscritta in banaresu
a maduru sas diferèntzias cun sa Lcs

	Deo	Tue	Issu Issa Isse Vostè	Nois	Bois	Issos Issas
INDICATIVU						
Presente	apo	as	at	amus	ais	ant
	apo	as	at	amus	azis	an
Imperfetu	aia	aias	aiat	aìamus	aiais	aiant
	aia, aio	aias	aiat	aimis	aizis	aian
Passadu pròssimu	apo àpidu	as àpidu	at àpidu	amus àpidu	ais àpidu	ant àpidu
	apo àpidu	as àpidu	at àpidu	amus àpidu	azis àpidu	an àpidu
Passadu imperfetu	aia àpidu	aias àpidu	aiat àpidu	aìamus àpidu	aiais àpidu	aiant àpidu
	aia, aio àpidu	aias àpidu	aiat àpidu	aimis àpidu	aizis àpidu	aian àpidu
Benidore	apo a àere	as a àere	at a àere	amus a àere	ais a àere	ant a àere
	apo a aer	as a aer	at a aer	amus a aer	azis a aer	an a aer

Benidore anteriore	apo a àere àpidu	as a àere àpidu	at a àere àpidu	amus a àere àpidu	ais a àere àpidu	ant a àere àpidu
	apo a aer àpidu	as a aer àpidu	at a aer àpidu	amus a aer àpidu	azis a aer àpidu	an a aer àpidu
CONGIUNTIVU						
Presente	apa	apas	apat	apamus	apais	apant
	apa	apas	apat	apemus	apedas	apan
Imperfetu	aere	aeres	aeret	aeremus	aereis	aerent
	aere	aeres	aeret	aeremus	aerezis	aeren
Passadu	apa àpidu	apas àpidu	apat àpidu	apamus àpidu	apais àpidu	apant àpidu
	apa àpidu	apas àpidu	apat àpidu	apemus àpidu	apedas àpidu	apan àpidu
Trapassadu	aere àpidu	aeres àpidu	aeret àpidu	aeremus àpidu	aereis àpidu	aerent àpidu
	aere àpidu	aeres àpidu	aeret àpidu	aeremus àpidu	aerezis àpidu	aeren àpidu
CUNDTZIONALE						
Presente	dia àere	dias àere	diat àere	diamus àere	diais àere	diant àere
	dia aer	dias aer	diat aer	dimis aer	dizis aer	dian aer
Passadu	dia àere àpidu	dias àere àpidu	diat àere àpidu	diamus àere àpidu	diais àere àpidu	diant àere àpidu
	dia aer àpidu	dias aer àpidu	diat aer àpidu	dimis aer àpidu	dizis aer àpidu	dian aer àpidu
IMPERATIVU						
Forma positiva		apas	apat	apamus	apais	apant
		apas	apat	apemus	apedas	apan
Forma negativa		no apas	no apat	no apamus	no apais	no apant
		no apas	no apat	no apemus	no apedas	no apan
INFINIDU						
Presente	àere					
	aer					
Passadu	àere àpidu					

	aer àpidu
PARTITZÌPIU	
àpidu	
àpidu	
GERÙNDIU	
Presente	aende
	apende
Passadu	aende àpidu
	apende àpidu

Ghia pro sa pronùntzia

As, **amus**, **azis** e **an** si podent lèghere **asa**, **àmusu**, **àzisi**, **ana** ripetende s'ùrtima vocale, chi però non giuat a l'iscriere. Sa vocale agiunta in su faeddu si narat **vocale paragògica**.

Gasi etotu **aimis** (**aimisi**), **aizis** (**aizisi**), **aian** (**aiana**), **aer** (**àere**), **apemus** (**apèmusu**), **apedas** (**apèdasa**), **apan** (**àpana**), **aeremus** (**arèmusu**), **aerezis** (**aerèzisi**), **aeren** (**àerene**) etc.

Cando in sa forma verbale b'amus su partitzìpiu passadu, sa vocale paragògica, in su faeddu, bi l'aggiunghimus a su partitzìpiu ebbia: **dimis aer** si pronùntziant **dimis àere** e non **dimisi àere**.

Cando sa forma verbale finit cun sa **t** (in banaresu sa de tres persones singulares), in sa pronùntzia **aggiunghimus sa paragògica** ma in antis **addurchende sa t**, mudende-la in **d**. Esèmpios: **at** → **ada**; **apat** → **àpada**; **aeret** → **àerede**. Cando a custas formas b'aggiunghimus su partitzìpiu, sa **t** mudat su matessi in **d**, ma non b'aggiunghimus sa paragògica. Esèmpios: **at àpidu** → **ad àpidu** (e non **ada àpidu**).

Sa prima persone singulare de sos tempos benidores (**apo a aer**, **apo a aer àpidu**) si podent pronuntziare faghende rùere sa **o** de **apo** (**ap'a aer**, **ap'a aer àpidu**). Ma est **de giudu a l'iscriere cussa o**.